

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Győri Ítéltábla a dr. Artner Péter ügyvéd által képviselt I.r. és II.r. felpereseknek az Oláhné dr. Németh Mária és dr. Czeglédy Márta ügyvédek által képviselt I.r., II.r., III.r., és IV.r. alperesek ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Vas Megyei Bíróság 2009. szeptember 10. napján kelt 17.P.20.761/2008/8. sorszám alatti végzésével kijavított, a 2009. február 25. napján kelt 17.P.20.761/2008/5. sorszám alatti ítéletével szemben a felperesek által 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán megtartott tárgyalás alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság kijavított ítéletét a per főtárgya és az I.r. felperest terhelő perköltség tekintetében helybenhagyja.

A II.r. felperest terhelő elsőfokú perköltség tekintetében részben megváltoztatja, és annak összegét 10.000. (Tízezer) Ft-ra leszállítja.

Kötelezi az I.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alpereseknek - mint együttes jogosultaknak - 200.000. (Kettőszázezer) Ft, míg a II.r. felperest, hogy 5.000. (Ötezer) Ft másodfokú perköltséget.

Ez ellen az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás:

2002. szeptember 23. napján vállalkozási szerződés jött létre az I.r. alperes - mint megrendelő -, valamint a perben nem álló, felszámolás folytán jogutód nélkül megszűnt "A" Korlátolt Felelősségű Társaság - mint vállalkozó - között a **helység 1-i** ... hrsz-ú ingatlanon végzendő építési munkák II. ütemének megvalósítására. A szerződés szerint a vállalkozó vállalta az építmény terveztetését, engedélyeztetését, annak társasházzá alakítását és a lakások értékesítését. Az ezekkel felmerülő költségeket a felek 50-50 %-ban vállalták megosztani. A vállalkozó vállalkozói díját - általánosságban - 100.000,- forint/m² összegben, míg a garázsok esetében 50.000,- forint/m² összegben határozták meg. Rögzítették, hogy a beruházási költségek és az értékesítési bevétel különbözetét 50-50 %-ban megosztják. A beruházás 2003. június 31. napján befejeződött, azonban a kereset szerint az I.r.alperes megrendelő a vállalkozóval nem számolt el.

A módosított keresetben az I.r. felperes 49.900.000,- forint, míg a II.r. felperes 100.000,- forint tőke, valamint azok 2003. június 30. napjától a kifizetés napjáig járó késedelmi kamata megfizetésére kérték kötelezni elsődlegesen az I.r. alperest; arra az esetre pedig, amennyiben az I.r. alperes vagyona ezt a követelést nem fedezné, a II-IV.r. alperest egyetemlegesen, szerződésszegéssel okozott kár jogcímén.

A vállalkozó korlátolt felelősségű társaság elszámolási igényét az I.r. felperes - mint a cégnyilvántartásból felszámolása befejezését követően kitörölt kft. volt tagja és ügyvezetője - érvényesítette. A kft. követelése reá átszállásával kapcsolatban hivatkozott a gazdasági társaságokról szóló 2006.évi IV.törvény (Gt.) 68.§. (1) bekezdésére, melyből azt a következtetést szűrte le, hogy ha a jogutód nélkül megszűnt társaságot terhelő kötelezettségekért a társaság tagja köteles helytállni, akkor a jogutód nélkül megszűnt társaság jogai (követelései) is a tagot illetik. Értelmezése szerint ezt támasztja alá a Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 3/2005. számú kollégiumi ajánlása, és a Fővárosi Ítéltábla Polgári Kollégiumának véleménye is a megszűnt jogi személyek jogaira és kötelezettségeire vonatkozó különös jogutódlás tekintetében. Az I.r. felperes követeléséből 100.000,- forintot 2008. szeptember 25. napján a II.r. felperesre engedményezett.

Az alperesek ellenkérelmükben elsődlegesen a per megszüntetését kérték a Pp.157.§.a./pontja és 130.§.(1) bekezdés e./ pontja alapján. Kifejtették, hogy a vállalkozó "A" Kft-t felszámolás után 2008. szeptember 9.napján törölték a cégnyilvántartásból. A jogutód nélkül megszűnt cég (Gt.66.§.e./pont, Ctv.1.§.(3) bekezdése) tagjai nem válnak a jogi személy jogutódjává. Ezért álláspontjuk szerint a felperesek nem rendelkeznek „perbeli jogképességgel”. Másodsorban érdemben is kérték elutasítani a keresetet. Rámutattak, hogy az I.r. alperes tartozásaiért a II.-IV.r. alperesek mögöttes felelősséggel nem tartoznak. A vállalkozó "A" Kft-vel az elszámolás megtörtént a módosított, 2003. február 20-án kelt vállalkozási szerződés alapján.

Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott, kijavított ítéletével a keresetet elutasította, egyben kötelezte az I.r. felperest 200.000,- forint, míg a II.r. felperest 50.000,- forint perköltség megfizetésére.

Az elsőfokú bíróság határozata indokolásában az alperesek permegszüntetés iránti kérelme alapján elsődlegesen arra mutatott rá, hogy a felperesek a Pp.48.§-a szerint perképességgel nem vitásan rendelkeznek. Kifejtette, hogy a permegszüntetési kérelemben az alperesek - tartalmilag - a felperesek perbeli legitimációját, keresetőségi jogát vitatták. Ebben - az ügy érdemére tartozó - kérdésben pedig ítélettel kell határozni. Így a felperesek - az általuk érvényesített joggal fennálló - anyagi jogi kapcsolatát vizsgálva megállapította, hogy a jogutód nélkül megszűnt vállalkozó, a "A" Kft. szerződésszegéssel okozott kártérítési igényét a természetes személy felperesek jogutódként nem érvényesíthetik. Rámutatott, hogy a keresetben hivatkozott kollégiumi ajánlásából (Szegedi Ítéltábla Polgári Kollégiuma 3/2005.(VI.17.) ajánlása) is az a következtetés vonható le, hogy a volt tagok a jogutód nélkül megszűnt jogi személynek nem válnak a jogutódjaivá. Ezért a keresetőségi joggal nem rendelkező felperesek keresetét elutasította.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperesek terjesztettek elő fellebbezést, elsődlegesen annak hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság a per újabb tárgyalására és újabb határozat hozatalára utasítása, míg másodlagosan annak megváltoztatása és a keresetüknek való helyt adás iránt. Fellebbezésükben azzal érveltek, hogy a cégnyilvántartásból törölt kft., valamint az I.r. felperes között létrejött az „egyetemes szarmazékos jogutódlás”, így az I.r. felperes „quasi” perbe léphet. Csupán az a vitás, hogy az I.r. felperes jogutódként, avagy a mögöttes felelősség és jogosultság alapján kap-e perelhetőségi jogot. Fellebbezési álláspontjuk alátámasztásaként ismételten hivatkoztak a Szegedi- és a Fővárosi Ítéltábla ajánlására, illetve véleményére, a Legfelsőbb Bíróság 1/2007.PJE. és a 2/2004.KJE. határozatára, valamint keresetőségi joggal kapcsolatos eseti döntésekre is. Rámutattak, hogy amennyiben van mögöttes felelősség, akkor lennie kell mögöttes jogosultságnak is, amennyiben az nem lenne, akkor mindez alkotmányossági kérdéseket vet fel. A felszámolónak ugyanis nem kötelessége a felszámolás alatt álló gazdálkodó szervezetet megillető követelések behajtása iránt pert indítani. Fellebbezésükben kifogásolták a II.r. felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét, tekintve, hogy a II.r. felperes csak 100.000,- forint megfizetése iránti keresetet terjesztett elő, így a jogszabály alapján őt terhelő perköltség összege csak 10.000,- forint lehet.

Az alperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperesek másodfokú perköltségben marasztalását kérték. Kiemelték, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan határozott, amikor megállapította, hogy az I.r. felperes - mint volt társasági tag - nem érvényesíthet követelést az alperesekkel szemben, mivel az anyagi jogi szabályok szerint nem vált a megszűnt kft. jogutódjává. A fellebbezésben hivatkozott ítéltáblai kollégiumi vélemények szerint is a megszűnt jogi személy volt tagjai - általában - sem anyagi jogi, sem eljárásjogi értelemben nem válnak a jogi személy jogutódjává, mindig a konkrét anyagi jogi jogszabályok döntenek el, hogy van-e helye a perben jogutódlásnak.

A fellebbezés - a per főtárgya tekintetében - alaptalan, a II.r. felperest terhelő elsőfokú perköltség tekintetében részben alapos.

Az ítéltábla megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállásból helytálló jogkövetkeztetést levonva határozott úgy, hogy a perben érvényesített követelésre a felperesek keresetőségi joggal nem rendelkeznek, és helyesen foglalt állást tekintetben is, hogy a keresetőségi jogi - anyagi jogi - kérdésben ítélettel (Pp.212.§. (1) bekezdés) kell döntenie.

A fellebbező felperesek által a keresetben hivatkozott, a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (Gt.III.) 68.§. (1) bekezdése alapján a gazdasági társaság jogutód nélküli megszűnése esetén a megszűnő társaságot terhelő kötelezettség alapján fennmaradt követelés a társaság megszűnésétől számított 5 éves jogvesztő határidő alatt érvényesíthető a gazdasági társaság volt tagjával (részvényesével) szemben. A Gt.III.68.§. (3) bekezdése szerint, ha a tag (részvényes) felelőssége a gazdasági társaságot terhelő kötelezettségekért a társaság

fennállása alatt korlátozott volt, a tag (részvényes) felelőssége a társaság megszűnésekor felosztott társasági vagyomból a tagnak (részvényesnek) jutó rész erejéig áll fenn a megszűnt társaságot terhelő kötelezettségekért. Ugyanezeket a szabályokat tartalmazta a 2006. július 1. napjáig hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXLIV. törvény (Gt.II.) 54.§.(1) bekezdése és 56.§ (2) bekezdése is.

A felperesek által hivatkozott és idézett törvényi szabályok a társasági tag hitelezőkkel szembeni felelősségét rendezik a jogutód nélkül megszűnt korlátozott felelősségű társaság kötelezettségeiért. A fellebbezés érvelésével szemben viszont a felszámolás során megszűnt kft. vagyonához tartozott követelések - a társaságot terhelő kötelezettségekhez hasonlóan - nem illetik meg a társaság volt tagját, a tagok - ebben az értelemben - nem jogutódjai a cégjegyzékből felszámolás után törölt társaságnak.

A társaság volt tagja két esetben tarthat igényt a felszámolás útján megszűnt kft. követeléseire. Egyrészt, amennyiben a tag egyben a társaság hitelezője is, a bíróság a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 56.§. (2) bekezdése alapján - az ott írt feltételek szerint - be nem hajtott társasági követelésben részesítheti. Másrészt a felszámolási zárómérlegben és vagyonfelosztási javaslatban figyelembe nem vett felszámolási vagyon fennmaradása esetén annak felosztására - a Cstv.61.§. (4) bekezdése szerint - volt társasági tag a Gt.III.165.§ (2) bekezdése (Gt.II. 169.§ (4) bekezdése) szerint tarthat igényt.

Azonban a perbeli esetben sem a volt társasági tag I.r. felperes hitelezői mivolta, sem pedig a felszámolási eljárás során figyelembe nem vett társasági követelés nem merült fel.

Ezért az elsőfokú bíróság helytállóan utalt a felperes által többször hivatkozott ítélőtáblai kollégiumi ajánlására (a Szegedi Ítélőtábla PK. 3/2005. (VI.17.) ajánlása), mely szintén rámutat, hogy a jogutód nélkül megszűnt jogi személynek a volt társasági tagok nem jogutódjai. Az ugyan nem kizárt, hogy a jogi személy által a társaságot megillető követelés iránt indított perbe - a társaság végelszámolását követő törlése és a per félbeszakadása után - a volt társasági tag a likvidációs hányad iránti igény (Győri Ítélőtábla Gf.IV.20.174/2006/3. szám) érvényesítése érdekében felperesként perbe lépjen.

Azonban mindebből a felperesek tévesen vonták le azt a jogkövetkeztetést, hogy a felszámolás során törölt "A" Kft-t megillető - állított - követelés saját perükben érvényesítésére ügylegitimációval rendelkeznenek. A konkrét esetben ugyanis a "A" Kft. nem végelszámolás, hanem felszámolás folytán szűnt meg jogutód nélkül; a társaság pedig vállalkozói díj iránti igénye behajtására nem indított pert az I.r. alperessel szemben. Ilyen módon a volt tag I.r. felperes, valamint a - részleges - engedményes II.r. felperes jogutódi perbelépése fel sem merülhet.

Az önálló jogi személy gazdasági társaság saját cégneve alatt szerez jogokat és kötelezettségeket, indíthat pert és perelhető (Gt.II. 2.§. (3) bekezdés, Gt.III. 2.§. (3) bekezdés). A társasági tagnak viszont - legyen akár jogi személy, avagy természetes személy - a gazdasági társaság tevékenységével összefüggésben nincs elkülöníthető önálló jogi

személyisége; saját személyében a tagsági viszonyból eredő jogait és kötelezettségeit harmadik személyekkel szemben nem érvényesítheti. Ebből következően a gazdasági társaság tagja - akár működik a társaság, akár jogutód nélküli megszűnés folytán törölték - nem jogosult az önálló jogi személy kft. által megkötött vállalkozási szerződésből eredő díjkövetelés érvényesítése iránt a saját nevében pert indítani, arra nincs keresetőségi joga.

A felperesek módosított keresete (P.20.761/2008/5. szám) szerint a II.r. felperes a reá engedményezett 100.000.Ft vállalkozói díj és járulékai megfizetésére kérte kötelezni az alpereseket. Követelésének perértéke ezzel az összeggel azonos (Pp.24.§. (1) bekezdése), így az elsőfokú bíróság a pervesztessége folytán őt terhelő perköltséget túlzott mértékben határozta meg 50.000.Ft-ban. A II.r. felperes által érvényesített perbeli követelés összege, valamint az alperesek által csatolt ügyvédi megbízási szerződés figyelembevételével az ítélet tábla a II.r. felperest terhelő elsőfokú perköltség összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet (R.) 2.§ . (1) bekezdés a) pontja alapján így az áfa nélküli 10.000.Ft-ban határozta meg.

Ezekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a per fő tárgya és az I.r. felperest terhelő elsőfokú perköltség tekintetében - a Pp.253.§. (2) bekezdése alapján helybenhagyta, míg a II.r. felperest terhelő elsőfokú perköltség tekintetében részben megváltoztatta.

A fellebbezés eredményre nem vezetett, ezért a felperesek a Pp.78.§. (1) bekezdése alapján kötelesek az alperesek másodfokú eljárásban felmerült - ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltsége megfizetésére. Ennek összegét a R.2.§-a alapján az I.r. felperes tekintetében 200.00.Ft-ban, míg a II.r. felperes tekintetében 5.000.Ft-ban határozta meg.

A felperesek a személyes költségmentesség kedvezményében részesültek, ezért a le nem rótt fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13-14.§-ai alapján a Magyar Állam viseli.

G y ő r , 2009. november 18.

Dr. Szalai György sk.
tanács elnöke

a **Dr. Ferenczy Tamás sk.**
előadó bíró

Dr. Hammer Sándor sk.
bíró

A kiadmány hitelül
kiadó: